Veliye Rehberlik

Velilere Öneriler

Anne baba olmak dünyadaki en güzel duygudur. Özellikle çağımızda gittikçe zorlaşan bir sorumluluktur. Teknolojinin ve iletişimin inanılmaz hızla geliştiği bir zaman diliminde kuşaklar arası farkta giderek açılmaktadır. Artık her türlü bilgiye ve belgeye ulaşmak çok kolay. Bu teknolojik devrimin faydalarının yanında zararları da olabilmektedir. Amacımız öncelikle anne-babalara çocuklarıyla ilgili hangi konularda sıkıntı yaşayabileceklerini belirtip eğer sıkıntı yaşıyorlarsa nasıl yardımcı olunabilir, nasıl çözüm bulunabilir bunları belirtmektir. Sıkıntı yaşayan ailelerin çocuklarının okullarındaki rehber öğretmenleriyle ve gerekirse psilolok-psikiyatristlerle görüşmelerini tavsiye ediyoruz.

Sayın Veli; çocuğunuzun derslerdeki başarısı için aşağıdaki hususlara önem veriniz.

1. Çocuğunuzun sağlık durumu ile yakından ilgileniniz. Hastalıklardan bir kısmı, çocuğun hayat enerjisini önemli ölçüde azaltarak onu dermansız bırakır. Bir kısmı ise; doğurdukları devamlı acı ve ağrılar yüzünden çocuğun ilgi ve dikkatini ders konuları üzerinde toplamasına engel olur. Sağlık durumu çocuğun okul başarısına etki ettiği gibi bazı rahatsızlıkların bilinmemesi veya tedavi ettirilmemesi birtakım uyumsuz davranışların da sebebi olacaktır.

2. Çocuğunuzu kahvaltı ettirmeden veya yemek yedirmeden kesinlikle okula göndermeyiniz. İlköğretimdeki çocuk hızlı bir büyüme ve gelişme dönemindedir. Bu konuda titiz olunuz. Yemeklerini zamanında yediriniz.

3. Çocuğunuzun kılık- kıyafetine özen gösteriniz. Kıyafetlerinin okul kurallarına uymasına ve temizliğine dikkat ediniz.

4. Çocuğunuzun derslerinin ve davranışlarının daha iyiye yönelmesi için, öğretmenlerle sıkı bir işbirliği kurunuz. Veli toplantılarına mutlaka katılınız.

5. Çocuğunuzun yaşamındaki en etkili çevre aile çevresidir. Çocuk yaşamında en çok etkili örnekleri ailesinden alır. Anne-baba olarak tüm davranışlarınızla çocuklarınıza örnek olunuz.

6. Çocuğunuzu iyi tanıyınız. Çocuklardan yapamayacağı şeyleri istemeyiniz. Onları yeteneklerinin ötesinde başarı göstermeye zorlamayınız.

7. Çocuğun tüm arzularının yerine getirilmesi ona her istediği şeyi yapabileceği, elde edilebileceği kanısının verilmesi veya tam tersi isteklerinin çok sınırlandırılması, hiç yerine getirilmemesi çeşitli uyumsuz davranışlar geliştirmelerine neden olacaktır. Bu konuda titiz olunuz.

AŞIKPAŞA ORTAOKULU

8. Çocuğunuza yeteri kadar harçlık veriniz. Harçlığını mümkünse aylık veya haftalık olarak toptan veriniz. Böylelikle kendisini yönetmesini öğrenecek ve sorumluluk kazanacaktır.

9. Çocuklarınızı başka çocuklarla veya kardeşleri ile mukayese etmeyiniz. Her insanın sahip olduğu nitelikler farklıdır. Onları olduğu gibi kabul ediniz.

10. Çocuklarınızı korkutmayınız. Fazla baskılardan, bedeni cezalardan, olmayacak sınırlamalar koymaktan kaçınınız.

11. Çocuklarınızın belli davranışları için anne-baba olarak değişik davranış göstermeyiniz, aynı şekilde davranınız.

12. Çocuklarınızla iyi notların yanında zayıf not almasının da normal olduğunu ve çalışmakla durumunu düzeltebileceğini telkin ediniz.

13. Çocuğunuzun okul yaşantısı ile ilgileniniz. Anlattıklarını dinleyiniz.

14. Çocuğunuzun okul dışındaki arkadaşlarının kontrol ediniz.

15. Çocuğunuzun okul ve öğretmenler hakkında şikayetleri olursa onu dinledikten sonra okul yönetimi ve öğretmenler ile görüşünüz.

16. Öğretmenler öğrencisinden makul olan ders araç ve gereçlerini almasını istemişlerse, bunları zamanında ve yeterince temin ediniz.

17. Ders çalışırken, çocuğunuzu ev işi, çarşı, Pazar işi için kaldırmayınız.

18. Çocuğunuzun mümkün olduğu kadar sosyal yaşantılar içinde, sosyal olmasını sağlayınız. Okul ve çevresindeki sosyal faaliyetlere katılmasına izin veriniz.

19. Çocuğunuzu sık sık eleştirmeyiniz. Hele bunu başkalarının yanında asla yapmayınız. Onun aşağılık duygusuna kapılmasını önleyiniz.

20. Beğendiğiniz takdir ettiğiniz taraflarını söyleyiniz. Onun kendine güven duymasını sağlayınız. Çocuklarınız arasında ayrım yapmayınız. Çocukları kıskandırmayınız. Hepsine sevgi ve ilgi gösteriniz.

21. İçinde bulundukları yaşlarda arkadaş çocuğunuz için çok önemlidir. Arkadaşı olmasına, iyi arkadaş seçmesine yardımcı olunuz.

22.Tv izlemede çocuğunuza iyi alışkanlıklar kazandırınız. Sürekli TV izlemek çocuğunuzun başarısını olumsuz yönde etkiler. Ancak bunu zor kullanarak değil ikna ederek gerçekleştiriniz.

23. Çocuğunuzun okuluna ve eve zamanında gelişini sağlayınız, varsa geç kalma alışkanlığını önleyiniz.

AŞIKPAŞA ORTAOKULU

24. Evde çocuğunuza rahat bir çalışma ortamı hazırlayınız. Çocuklarınızın zararlı alışkanlıklar edinmesine engel olunuz. Onları zararlı alışkanlıklara karşı duyarlı hale getiriniz.

25. Çocuklar önünde yapılan tartışmalar, kavgalar onları mutsuz, güvensiz ve endişeli olmalarına neden olur. Sorunlarınızın yanında konuşmayınız, münakaşa etmeyiniz.

26. Çocuğunuzun çeşitli sorunları için sınıf öğretmenine baş vurunuz.

27. Çocuğunuzun evde ders çalışmasını kontrol ediniz. Ancak sürekli şekilde "dersine çalış" ikazı olumsuz etki yapmaktadır. Ona güvendiğinizi belli ederek uyarınız.

28. Çocuğunuzun okula devam durumunu yakından izleyiniz.

29. Çocuğunuzun yanında ona uygulanan eğitimin tartışmasını yapmayınız. Okul ve öğretmenler ile ilgili görüşlerinizi çocuğun yanında açığa vurmayınız. Çocuğunuzun çalışma programı yapmasına, uygulamasına yardımcı olunuz. Planlı çalışma üzerinde durunuz.

30. Çocuklarınıza karşı sabırlı, soğuk kanlı ve anlayışlı olunuz. Doğal olarak onlar hata yapacaklardır. Kusurları ve kötü hareketleri olacaktır. Çocuklar düşündüğünüz, istediğiniz gibi tavır ve davranışlar göstermiş olsalardı ailede ve okulda eğitim denilen şeye gerek kalmazdı.

Eğitimle İlgili Genel Tavsiyeler

1. Öğrenciyi sürekli ders çalışmaya, okula, kursa, etüde zorlamak sağlıklı bir tutum değildir. Bu tarz öğrenciler başarılı olsa bile ileriki yaşlarda ruhsal ya da davranışsal sorunlar yaşayabilir

2. Çocuğu belli bir alan ya da mesleğe zorlamak da doğru değildir. Bu öğrencinin başarısızlığı için ileride bir mazeret teşkil edebilir.

3. Velinin her anlamda başarılı ya da mükemmel olması çocuğunda öyle olacağı anlamına gelmez. Bu durumu göz önünde tutarak öğrencinin özellikle eğitim alanında çok başarılı olacağını sanmak başarısızlık getirebilir.

4. Aslında öğrencilerin akademik olarak ne derecede başarılı olup olamayacakları 4.5. ve 6. sınıf gibi erken sınıflarda kendini belli etmektedir. Bunun farkına varıp öğrenciyi doğru yönlendirmekte fayda vardır.

5. Her öğrencinin gönlünde hukuk, iyi mühendislikler, diş hekimliği, tıp vb bölümler yatar. Bu bölümleri istemek yeterli değildir. Ülkemizde her yıl ortalama Üniversite Sınavına 1.500.000 kişi girmektedir. Yukarıda saydığımız bölümlere ancak LYS puan türlerinde ortalama ilk 20.000'de ki öğrenciler girebilmektedir. Öğrencinin ulaşamayacağı hedeflerin peşinden koşmasının ona bir faydası yoktur.

AŞIKPAŞA ORTAOKULU

6. Öğrencinin belirli bir işe, sanata ya da spora karşı yatkınlığı varsa o alandaki bir meslek lisesine, okula, kursa göndermek daha doğru bir tutumdur.

7. Her üniversite mezunu devlette çalışacak ya da memur olacak diye bir kural yoktur. Özellikle gençlerin ve ailelerinin okul ve bölüm seçerken bunu unutmamalıdır.

8. Ülkemizde birçok üniversite mezunu genç iş bulamamaktadır. Lise ve üniversite sonrası gençlerin kendilerini yabancı dil ve belli işlerde geliştirmeleri mezun olduktan sonra iş bulma olasılıklarını arttıracaktır.

Anne-Baba Çocuk İletişimi ile İlgili Tavsiyeler

1. Sabırlı olun.

2. Çocuklarınızı başkalarının çocuklarıyla kıyaslamayın.

3. Çocuklarınıza mümkün olduğunca az 'ben senin için şöyle yaptım, böyle yaptım' cümlesi kullanın.

4. Çocuklar ağızdan çıkanları değil de daha çok davranışları dikkate alır bunu unutmayın!

5. Genelde gençler daha duygusal bazen de daha karamsar olabilmektedir. Çocuğunuzla aranızdaki en önemli köprü sevgidir. Gençler başarısız oldukları ya da hata yaptıkları zaman anne-babalarının sevgisini kaybedeceklerini sanabilirler. Çocuklarınıza ayıracağınız en önemli şey zamandır. Birlikte geçirdiğiniz zamanlarda ona sevildiğini ve değerli olduğunu hissettirin.

6. Çocuğunuz üzülmesin diye onun arkasını toplamayın her işini siz yapmayın. Kendi sorumluluklarını yerine getirmeyi küçük yaştan itibaren öğrensin, büyüyünce sorumluluk duygusunu geliştirmek çok zor olur.

7. Kişiliğin büyük bir kısmı yedi yaşına kadar oluşur. Bu yaşa kadar çocuk hayatı en çok ailesinden öğrenir bunu unutmayın.

8. Çocuklarınızın yaşadığı sıkıntılar ya da olaylar karşısında çok uç tepkiler vermeyin onları korkutmayın. Bu onların sizden çok başkalarına güvenmesine neden olacaktır.

9. Gençler hata yaptıklarında eğer bunu ailelerine söyleyemiyorlarsa, bu hatayı örtmek için genelde daha büyük hata yaparlar. Sonuç olarak aileye daha çok sıkıntı çeker.

10. Çocuğunuzun okulla ilgili özellikle ders başarısı ve devamsızlığını belli dönemlerle (örnek ayda bir) kontrol edin, eğer etmezseniz sürpriz yaşayabilirsiniz.

AŞIKPAŞA ORTAOKULU

11. Devamsızlık, sınıfta kalma, sigara içme vb. sıkıntı verici konularda aşırı kızmak çok üzülmek bir fayda sağlamaz. Önemli olan bu olayların nedenlerini bulup çocuğun kendine olan güvenini yeniden sağmaktır.

12. Nasıl hasta olduğunuzda doktora gidip çare arıyorsanız, psikolojik sıkıntılarda da psikologa ya da psikiyatriye gidebilirsiniz.

13. Psikolojik destek alan ya da tedavi gören gençlerde bunu kullanma davranışı gelişebilir, genç herhangi bir konuda sıkıntı yaşadığında ya da sorumluluklarını yerine getirmediğinde, bu tedaviyi bahane edebilir.

14. Akran gruplarında psikolojik tedavi gören ya da destek alan gençler dışlanabilir, belli lakaplar takılabilir. Maalesef gençlerin bir kısmı (empati kurmayı saygı duymayı yeteri kadar öğrenmediğinden) günümüzde bu tarz şeyleri ya da insanların engellerini, birbirlerini ezmek için kullanmaktadırlar.

Genel Tavsiyeler

1. Öğrencilerin televizyon (diziler, magazin vb programlar) sosyal medya, spor (özellikle futbol) vb. konulara çok zaman ayırmaması bunlara bağımlı hale gelmemesi konusunda velilerin uyanık olması gerekir.

2. Öğrencilerin liseye başlamasıyla beraber dünyaya bakışı ve farkındalıkları değişmeye başlar. Bu değişimin sağlıklı şekilde olabilmesi için velinin aşırı tutumlardan (çok özgür bırakmak yada çocuğu çok sıkmak gibi) kaçınarak dengeli bir yol bulması gerekir.

3. Özellikle lise çağındaki gençlerde akran baskısı çok sık görünür ve genellikle akranlar arkadaşlarını kendilerine benzetmeye çalışır. Velinin bunun farkına vararak öğrencinin arkadaş çevrisine dikkat etmesi faydalı olabilir.

4. Özellikle sigara gibi bağımlılık yapan maddeler başlama yaşı ortaokul yaşlarına kadar düşmektedir, bu konularda bilgili olmak gerekir.

5. İçgüdüsel olarak her anne baba çocuğunun iyi ve mutlu olmasını ister ve bunun için elinden geleni yapar. Velilerin bu çabayı gösterirken içinde bulundukları ekonomik ve kültürel gerçeklikleri unutmaması gerekir.

6. Özellikle bu yaşlardaki gençlerin hayatı doğru algılamalarını sağlamak için titiz olmak çocuğun istediği her şeyin alınmasının ya da yapılmasının belli bir aşamadan sonra çocuğu mutlu etmeyeceğinin farkına varmak gerekir.

AŞIKPAŞA ORTAOKULU

7. Çocuğunuz eğer çevresi ve okuluyla ilgili sıkıntılar yaşıyorsa olaylara tarafsız gözle bakmaya çalışın ve çocuğunuza da bunu hissettirin. Ailenin verdiği aşırı güven ve koşulsuz destekle sürekli kendini haklı gören çocuk belli bir aşamadan sonra bu tutumunu aileye karşıda kullanacaktır.

8. Bireylerde gençlik yaşlarında akılcı sağduyulu davranışlar gelişmemiştir. Bu tarz davranışların gelişmesi ve yetişkin seviyesine çıkması için zaman ve tecrübe gerekir. Bundan dolayı çocuklarınızda bazen yalan söyleme, aşırı sinirli olma, karşı gelme, kavga etme vb istenmeyen davranışlar olabilir. Böyle durumlarda paniğe kapılmayın, çocuklarınıza sağlıklı düşünme ve davranma konusunda yardımcı olun.

9. Çocuğunuzun birtakım davranışlarında aşırılık ve süreklilik görüyorsanız (aşırı heyecan, korku, stres, gereksiz yere yinelenen davranışlar, aşırı temiz olma - temizlik yapma vb.), bir rehber öğretmen ya da psikologla görüşmeniz faydalı olacaktır.

AŞIKPAŞA ORTAOKULU